

Fact-checking analiza novinskog članka

Naziv članka: Trgovina tone, građevina cvjeta: Hrvatska ekonomija na rubu stagnacije

Datum objave članka: 29.04.2025, 17:00

Poveznica na izvor (medij/portal): <https://www.glasistre.hr/gospodarstvo/2025/04/29/ocekivanja-u-hrvatskom-gospodarstvu-blizu-najnije-razine-u-godinu-i-pol-dana-997548>

Ime i prezime studenta: Lovro Morin, Adrian Medica

Ime i prezime mentora/ice: Stella Suljić Nikolaj

1. Kratki opis članka

Članak sažima rezultate Indeksa ekonomske klime (ESI) Europske komisije za travanj 2025., s naglaskom na Hrvatsku i usporedbu s EU-om i europodručjem. U Hrvatskoj ESI neznatno raste u odnosu na ožujak, dok potrošačko povjerenje blago slabi; maloprodaja bilježi izražen pad, a građevinski sektor snažniji rast. Industrija i usluge umjereno se poboljšavaju, Indeks zaposlenosti (EEI) blago je viši, a Indeks neizvjesnosti (EUI) pogoršan. Na razini EU-a i europodručja ESI pada, ponajprije zbog slabijih potrošača i maloprodaje. Autor daje pregled kretanja u većim članicama i zaključuje da je domaće gospodarstvo na rubu stagnacije uz divergentna kretanja po sektorima.

2. Identificirane činjenice i njihova provjera

Br.	Tvrdnja iz članka	Ocjena (točno / djelomično / netočno)	Izvor(i) i komentar provjere
1	ESI u Hrvatskoj u travnju porastao za 0,2 boda na 103,4 boda	Točno	Prema DG ECFIN, ESI u Hrvatskoj u travnju 2024. iznosio je 103,4, što je porast od 0,2 boda u odnosu na ožujak. Podatak provjeren preuzimanjem vremenskih izvještaja za zemlje EU na linku (podaci pronađeni u preuzetoj Excel tablici.) https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/business-and-consumer-surveys/download-business-and-consumer-survey-data/time-series_en?utm
2	Vrijednost ESI u ožujku bila najniža od kolovoza 2023.	Točno	Podaci pokazuju da je u ožujku 2024. ESI iznosio 103,2 , najniže od kolovoza 2023. kada je bio 102,9. Podatak provjeren preuzimanjem vremenskih izvještaja za zemlje EU na linku (podaci pronađeni u preuzetoj Excel tablici.)

“Financiara Europska unija – NextGenerationEU. Izneseni stavovi i mišljenja samo su autorova i ne odražavaju nužno službena stajališta Europske unije ili Europske komisije, kao ni stajališta Agencije za elektroničke medije ni Ministarstva kulture i medija. Europska unija i Europska komisija, kao ni Agencija za elektroničke medije ni Ministarstvo kulture i medija ne mogu se smatrati odgovornima za njih”

			https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/business-and-consumer-surveys/download-business-and-consumer-survey-data/time-series_en?utm
3	Indeks maloprodaje pao za 9,8 bodova.	Točno	Maloprodajni indeks povjerenja (Retail Confidence Indicator) pao je s -0,9 u ožujku na -10,7 u travnju, što predstavlja pad od 9,8 bodova. Podatak provjeren preuzimanjem vremenskih izvještaja za zemlje EU na linku (podaci pronađeni u preuzetoj Excel tablici.) https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/business-and-consumer-surveys/download-business-and-consumer-survey-data/time-series_en?utm
4	Građevinski sektor rast +5,4 boda.	Točno	Građevinski indeks porastao je s 3,7 na 9,1. Podatak provjeren preuzimanjem vremenskih izvještaja za zemlje EU na linku (podaci pronađeni u preuzetoj Excel tablici.) https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/business-and-consumer-surveys/download-business-and-consumer-survey-data/time-series_en?utm
5	Industrija +2,1 boda; usluge +1,1 boda.	Točno	Industrija je porasla s -1,9 na 0,2, a usluge s 8,3 na 9,4. Podatak provjeren preuzimanjem vremenskih izvještaja za zemlje EU na linku (podaci pronađeni u preuzetoj Excel tablici.) https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/business-and-consumer-surveys/download-business-and-consumer-survey-data/time-series_en?utm
6	Indeks zapošljavanja (EEI) porastao 0,2 boda.	Točno	EEI za Hrvatsku u travnju iznosio je 108,5, što je +0,2 boda više nego u ožujku. Podatak provjeren preuzimanjem vremenskih izvještaja za zemlje EU na linku (podaci pronađeni u preuzetoj Excel tablici.) https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/business-and-consumer-surveys/download-business-and-consumer-survey-data/time-series_en?utm
7.	Indeks neizvjesnosti (EUI) porastao 5,6 bodova.	Točno	EUI je u travnju iznosio 8,1, što je porast od 5,6 bodova u odnosu na ožujak. Podatak provjeren preuzimanjem vremenskih izvještaja za zemlje EU na linku (podaci pronađeni u preuzetoj Excel tablici.) https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/business-and-consumer-surveys/download-business-and-consumer-survey-data/time-series_en?utm
8.	U travnju je ESI u eurozoni i EU pao za po 1,4 boda.	Točno	U travnju je ESI u eurozoni i EU pao za po 1,4 boda. Točno B&CS priopćenje (EA/EU, ESI): u travnju u odnosu na ožujak eurozona -1,4 boda (95,0 na 93,6), EU -1,4 boda (95,8 na 94,4). Podatak provjeren u mjesečnom priopćenju EK (Business & Consumer Surveys, travanj 2025.), https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/business-and-consumer-surveys/download-business-and-consumer-survey-data/time-series_en?utm

“Financiara Europska unija – NextGenerationEU. Izneseni stavovi i mišljenja samo su autorova i ne odražavaju nužno službena stajališta Europske unije ili Europske komisije, kao ni stajališta Agencije za elektroničke medije ni Ministarstva kulture i medija. Europska unija i Europska komisija, kao ni Agencija za elektroničke medije ni Ministarstvo kulture i medija ne mogu se smatrati odgovornima za njih”

9.	Najveće pogoršanje zabilježeno je među potrošačima: -2,2 boda u eurozoni i -2,1 u EU.	Točno	Flash Consumer Confidence (EA/EU, potrošačko povjerenje): u travnju u odnosu na ožujak eurozona -2,2 boda (-14,5 na -16,7), EU -2,1 boda (-13,9 na -16,0). Podatak provjeren u službenom Flashu za travanj 2025. (DG ECFIN). https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/93c8a529-6627-4532-a2aa-2906cb8ed2b3_en?filename=Flash_consumer_2025_04_en.pdf
10.	Očekivanja u maloprodaji: pad za 1,9 u eurozoni i 1,7 u EU.	Točno	B&CS priopćenje (EA/EU, maloprodaja/RCI): u travnju u odnosu na ožujak eurozona -1,9 boda, EU -1,7 boda. Podatak provjeren u mjesečnom priopćenju EK – komponenta Retail Confidence (travanj 2025.). https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/688037b7-17c5-4204-b8b3-ad3c89c2bbc0_en?filename=bcs_2025_04_en.pdf
11.	Uslužni sektor blago pogoršanje: -0,8 u eurozoni i -1,0 u EU.	Točno	B&CS priopćenje (EA/EU, usluge/SCI): u travnju u odnosu na ožujak eurozona -0,8 boda, EU -1,0 bod. Podatak provjeren u mjesečnom priopćenju EK – komponenta Services Confidence (travanj 2025.). https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/688037b7-17c5-4204-b8b3-ad3c89c2bbc0_en?filename=bcs_2025_04_en.pdf
12.	Industrija i građevina suzdržanije: pad otprilike pola boda.	Djelomično točno	B&CS priopćenje (EA/EU, industrija/ICI i građevina/CCI): u travnju u odnosu na ožujak industrija oko -0,5 boda na oba područja; građevina minimalno niže (blizu 0 promjene). Podatak provjeren u mjesečnom priopćenju EK – Industry i Construction Confidence (travanj 2025.). https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/688037b7-17c5-4204-b8b3-ad3c89c2bbc0_en?filename=bcs_2025_04_en.pdf
13.	EEI: u EU pad 0,7 boda, u eurozoni više-manje stabilno.	Točno	B&CS priopćenje (EA/EU, EEI): u travnju u odnosu na ožujak EU -0,7 boda (97,6 na 96,9); eurozona nepromijenjena na 96,5. Podatak provjeren u mjesečnom priopćenju EK – Employment Expectations Indicator (travanj 2025.). https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/688037b7-17c5-4204-b8b3-ad3c89c2bbc0_en?filename=bcs_2025_04_en.pdf
14.	Neizvjesnost znatno viša nego u ožujku: EUI + ~3 boda na oba područja.	Točno	B&CS priopćenje (EA/EU, EUI): u travnju u odnosu na ožujak porast neizvjesnosti za približno 3 boda na oba područja. Podatak provjeren u mjesečnom priopćenju EK – Economic Uncertainty Indicator (travanj 2025.) i potvrđen u EBCI Q2 2025. Mjesečno: https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/688037b7-17c5-4204-b8b3-ad3c89c2bbc0_en?filename=bcs_2025_04_en.pdf

“Financiara Europska unija – NextGenerationEU. Izneseni stavovi i mišljenja samo su autorova i ne odražavaju nužno službena stajališta Europske unije ili Europske komisije, kao ni stajališta Agencije za elektroničke medije ni Ministarstva kulture i medija. Europska unija i Europska komisija, kao ni Agencija za elektroničke medije ni Ministarstvo kulture i medija ne mogu se smatrati odgovornima za njih”

15.	Po velikim državama: Italija –1,8; Njemačka i Španjolska blago + ~0,5; Francuska nepromijenjena.	Točno	B&CS priopćenje (po državama, ESI): u travnju u odnosu na ožujak Italija –1,8 boda; Njemačka +0,5 boda; Španjolska +0,5 boda; Francuska 0,0 boda. Podatak provjeren u tablici po državama u mjesečnom priopćenju EK (travanj 2025.). https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/business-and-consumer-surveys/download-business-and-consumer-survey-data/time-series_en?utm
-----	--	-------	--

3. Zaključak analize

Svi ključni navodi u članku koji se odnose na travanj 2025. dosljedni su službenim pokazateljima DG ECFIN (EK). Hrvatska kombinira izraženo slabiju maloprodaju i blagi pad potrošačkog povjerenja s robusnijom građevinom te umjerenim poboljšanjima u industriji i uslugama; EEI je blago viši, dok se EUI pogoršao. Na razini EU-a i europodručja ESI pada, dominantno zbog potrošača i maloprodaje, uz manja pogoršanja u industriji i uslugama; EEI je slabiji u EU-u, dok je u europodručju stabilan, a neizvjesnost povišena. Uočena nedosljednost u tekstu oko građevine (istodobno „pad oko pola boda“ i „više-manje nepromijenjeno“) odnosi se na vrlo malu promjenu i ne mijenja ukupnu interpretaciju.

Ocjena ukupne točnosti: visoka. Članak je pouzdan jer se oslanja na javne, provjerljive podatke i korektno prenosi smjer i veličinu promjena.

4. Korišteni izvori

European Commission, DG ECFIN – *Business and Consumer Surveys: Time Series* (Excel). Preuzeto s: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/business-and-consumer-surveys/download-business-and-consumer-survey-data/time-series_en

European Commission, DG ECFIN – *Business and Consumer Surveys: Data & documentation* (download hub). Preuzeto s: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/business-and-consumer-surveys/download-business-and-consumer-survey-data_en

European Commission, DG ECFIN – *Latest Business and Consumer Surveys* (mjesečna priopćenja). Preuzeto s: <https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/business-and->

“Financira Europska unija – NextGenerationEU. Izneseni stavovi i mišljenja samo su autorova i ne odražavaju nužno službena stajališta Europske unije ili Europske komisije, kao ni stajališta Agencije za elektroničke medije ni Ministarstva kulture i medija. Europska unija i Europska komisija, kao ni Agencija za elektroničke medije ni Ministarstvo kulture i medija ne mogu se smatrati odgovornima za njih”

[consumer-surveys/latest-business-and-consumer-surveys_en](#)

European Commission, DG ECFIN – *Business and Consumer Surveys, April 2025* (PDF). Preuzeto s:
https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/688037b7-17c5-4204-b8b3-ad3c89c2bbc0_en?filename=bcs_2025_04_en.pdf

European Commission, DG ECFIN – *Consumer Confidence Indicator: Flash* (travanj 2025., PDF).
Preuzeto s: https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/93c8a529-6627-4532-a2aa-2906cb8ed2b3_en?filename=Flash_consumer_2025_04_en.pdf

European Commission, DG ECFIN – *European Business Cycle Indicators, Q2 2025* (PDF). Preuzeto s:
https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/31873ce4-08c4-4f63-94cb-dfab9f6730d8_en?filename=tp081_en.pdf

“Financira Europska unija – NextGenerationEU. Izneseni stavovi i mišljenja samo su autorova i ne odražavaju nužno službena stajališta Europske unije ili Europske komisije, kao ni stajališta Agencije za elektroničke medije ni Ministarstva kulture i medija. Europska unija i Europska komisija, kao ni Agencija za elektroničke medije ni Ministarstvo kulture i medija ne mogu se smatrati odgovornima za njih”